

Päivi Räsänen kd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä määrärahan lisäämisestä opintotuen tulorajojen nostamiseen (10 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus päätti budjettiriihessä korottaa opintotuen tulo rajoja määräaikaaisesti vuodeksi 2022. Tulorajojen korotus on perusteltua mutta uudistus on syytä toteuttaa pysyvä ratkaisuna. Tulorajoja pitäisi myös korottaa huomattavasti enemmän kuin hallitus kaavailee. Noin 20 prosentin korotus tiukkoihin tulorajoihin ei paranna riittävästi opiskelijoiden tilannetta. Tulorajan noston positiiviset vaikutukset työllisyyteen olisi myös huomattavasti suuremmat, mikäli tulo rajaa korotetaan enemmän ja mikäli muutos jäisi pysyväksi.

Kosonen ja Järvinen (2019) selvitti silloisen hallituksen tilauksesta opintotuen tulo rajojen korotuksen vaikutuksia Palkansaajien tutkimuslaitoksen julkaisemassa raportissa *Opintotuen tulo rajat*, raportteja 37, 2019. Raportin mukaan tulo rajoja voitaisiin nostaa esimerkiksi 50 prosentilla, jolloin 9 opintotukikuukauden tulo raja olisi 18 000 euroa nykyisen 12 000 euron sijaan. Selvityksen mukaan tällainen muutos parantaisi opiskelijoiden toimeentuloa selkeästi ja samalla verotulot kasvaisivat. Tulorajan korotus 50 prosentilla lisäisi raportin mukaan julkisyhteisöjen nettotuloja 5,9 miljoonalla eurolla, vaikka muutos lisäisikin opintorahamenoja.

Valtionvarainministeriön kansliapäällikkö Juha Majasen julkisuudessa esittämien arvioiden mukaan tulo rajan korotus 25 prosentilla lisäisi opintotukimenoja noin 8 miljoonaa euroa ja se vahvistaisi julkista taloutta noin 15—20 miljoonalla eurolla. Hallitus on antamassa tätä ehdotusta vastaavan esityksen täydentävässä talousarvioesityksessään marraskuussa 2021. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esittää, että tulo rajoja korotetaan 50 prosentilla ja muutoksesta tehdään pysyvä. Uudistus lisäisi opintorahamenoja hallituksen esitystä enemmän mutta vahvistaisi samalla opiskelijoiden taloudellista asemaa ja lisäisi julkisia tuloja. Esitys sisältyy KD eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2022.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 10 000 000 euroa momentille 29.70.55 opintotuen tulo rajojen nostamiseen.

Talousarvioaloite TAA 298/2021 vp

Helsingissä 8.10.2021

Päivi Räsänen kd
Sari Essayah kd
Antero Laukkanen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd